

Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvența pe durata stării de alerta - primele masuri adoptate în contextul actualei pandemii

Reff | Associates

Pe durata stării de urgență autoritățile din România au adoptat o serie de măsuri cu caracter excepțional. Acestea au constat, pe de o parte, în restricții impuse în scopul prevenirii răspândirii COVID-19, ce au dus la încetarea parțială sau totală a activității mai multor operatori economici, și, pe de altă parte, în măsuri menite să limiteze consecințele economice generate de pandemie, cum ar fi suspendarea temporară, la cerere, a obligației de plată a ratelor la contractele de credit/leasing, suportarea de către stat a indemnizației de șomaj tehnic etc. Însă, deși criza generată de pandemie și măsurile adoptate au afectat profund mediul de afaceri, cadrul legislativ privind insolvența și falimentului a rămas în mare parte neschimbat.

Spre exemplu, în ciuda faptului că mulți operatori economici și-au încetat total sau parțial activitatea ca urmare a măsurilor impuse de autorități, obligația societăților aflate în stare de insolvență de a formula cerere de deschidere a procedurii, în termen de 30 de zile de la data apariției stării de insolvență, s-a menținut și pe durata stării de urgență. În mod similar, nu doar debitorii, ci și creditorii puteau solicita deschiderea procedurii insolvenței împotriva debitorilor acestora, în condițiile prevăzute de Legea nr. 85/2004 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

O lege care prevede măsuri concrete de protecție și în acest domeniu, respectiv *Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19*, a fost adoptată de Parlamentul României abia în data de 13.05.2020. Legea a fost promulgată de Președintele României prin Decretul nr. 261/2020 și va intra în vigoare la trei zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Legea vine să sprijine atât societățile care se confruntă cu dificultăți financiare (lipsa lichidităților, creșterea datoriilor etc.), precum și pe cele aflate în prezent în proceduri de preinsolvență/insolvență, care ar putea fi afectate de măsurile de limitare a efectelor negative ale răspândirii COVID-19.

Deschiderea procedurii insolvenței la cerere debitorilor – o opțiune pe durata stării de alerta

Cea mai importantă modificare adusă de noua lege constă în suspendarea obligației societăților de a solicita deschiderea procedurii în termen de maxim 30 de zile de la apariția stării de insolvență, indiferent dacă această stare există la data intrării în vigoare a legii sau va apărea pe durata stării de alerta. Așadar, deschiderea procedurii insolvenței devine o opțiune aflată la îndemâna debitorului, și nu o obligație legală a acestuia, termenul legal de 30 de zile începând să curgă de la data încetării stării de alerta.

Totodată, până la încetarea stării de alerta se suspendă și termenul de cinci zile în care debitorii, angrenați în negocieri extrajudiciare sau, după caz, derulate în cadrul unei proceduri de mandat ad-hoc sau de concordat

preventiv, aveau obligația depunerii cererii de deschidere a procedurii.

Condiție suplimentară pentru deschiderea procedurii insolvenței la cererea creditorilor

În cazul creditorilor, noutatea constă în faptul că aceștia pot formula cerere de deschidere a procedurii insolvenței **numai după ce fac dovada că au încercat anterior, în mod rezonabil, să încheie o convenție de plată cu debitorii**. Reglementarea nu este însă clară cu privire la categoria de debitori pentru care este valabilă această obligație.

La o primă vedere, pare că regula se aplică pentru acei debitori care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: și-au întrerupt activitatea total sau parțial, ca efect al deciziilor adoptate de autorități în perioada stării de urgență pentru prevenirea pandemiei COVID-19 și, după caz, deciziile astfel adoptate se mențin și în perioada stării de alertă. Așadar, din interpretarea textului legal, se pare că societățile care își reîncep activitatea la capacitate totală odată cu încetarea stării de urgență, nu vor putea beneficia de această prevedere.

Valoarea-prag a creanței pentru deschiderea procedurii insolvenței

Valoarea minimă a creanței prevăzută de Legea nr. 85/2014 de la care poate fi introdusă cererea de deschidere a procedurii insolvenței a fost marită, pe durata stării de alertă, atât pentru creditori, cât și pentru debitori, de la 40.000 de lei la 50.000 de lei. Modificarea se aplică, însă, doar în cazul debitorilor care îndeplinesc condițiile menționate anterior.

Totodată, pe durata stării de alertă se suspendă și alte prevederi din Legea 85/2014. Astfel, pe durata stării de alertă, debitorii pot solicita intrarea în insolvență, chiar și în situația în care quantumul creanțelor bugetare este mai mare de 50% din totalul declarat al creanțelor acestora. De asemenea, executarea silită nu poate fi începută pentru datoriile acumulate în perioada procedurii de insolvență care au o vechime mai mare de 60 de zile.

Măsuri privind societățile aflate în proceduri de redresare financiară și în perioada de observație

În cazul procedurilor **de concordat preventiv** aflate în derulare la data intrării în vigoare a noii legii, perioada în care se desfășoară negocierile asupra proiectului de concordat preventiv, respectiv perioada de elaborare sau negociere a ofertei de concordat, după caz, se prelungește cu maximum 60 de zile. De asemenea, se prelungește cu două luni perioada pentru satisfacerea creanțelor stabilite prin concordat, în cazul debitorului aflat în executarea concordatului preventiv la data intrării în vigoare a legii.

Debitorii aflați în **perioada de observație** la data intrării în vigoare a legii vor beneficia de o extindere de drept, cu trei luni, a acesteia, precum și a termenului în care poate fi propus un plan de reorganizare (chiar atunci când acest termen a început deja să curgă).

De asemenea, dacă a fost depus un plan de reorganizare, însă perspectivele de redresare ale societății s-au modificat ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19, s-a reglementat posibilitatea depunerii unui plan de reorganizare modificat, în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a legii, cu condiția notificării intenției de modificare către creditori, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a legii.

În cazul debitorului aflat în **reorganizare judiciară** la data intrării în vigoare a legii, durata executării planului de reorganizare se prelungește cu două luni. De asemenea, executarea planului poate fi suspendată pentru un termen de maximum două luni, la cererea debitorului aflat în reorganizare judiciară care și-a întrerupt total activitatea ca efect al măsurilor adoptate de autorități pentru prevenirea răspândirii pandemiei COVID-19. Suspendarea poate fi solicitată judecătorului sindic în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii.

De asemenea, durata inițială de executare a planului de reorganizare poate fi de patru ani (spre deosebire de trei ani, cum prevede la acest moment Legea nr. 85/2014) cu posibilitatea de prelungire până la cinci ani, în cazul debitorului care și-a întrerupt activitatea total sau parțial ca efect al măsurilor adoptate de autorități pentru prevenirea răspândirii pandemiei, pe durata stării de urgență și/sau alertă. Mai mult, perioada de executare a planului de reorganizare poate fi prelungită, fără a depăși cinci ani, și de către debitorii aflați în reorganizare judiciară la data intrării în vigoare a legii, care și-au întrerupt total sau parțial activitatea ca efect al măsurilor adoptate de autorități pentru prevenirea răspândirii pandemiei.